

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСНОХ У КРАЛЬОВИНИ СХС

Рок VI.

Нови Сад, пяток 8. Марта 1929.

Ч. 9 (217)

Воспитовайте чадъ своихъ...!

Крем социјалнога вопроса у наших дњох найважнейши вопрос о воспитовану дзецах. Не сведено, чи наша младосц, наша надје буде вихована у христијанским, чи у безбожним духу. Чи дзеци вирошю на вредних гражданих, чи буду кандидати цемніцох и шибенци. Зато пре дзеци, пре их виховане настала у нашима часи велика и чешка борба. Кајди сце мац младосц за себе, бо кајди ана, же па младима никет остава: чия младосц тога и будучносц. О добрим виховану дзецах завиши опше добро, добро сваких дзецах, цркви, држави а и родитељох. А да је посцигне добре виховане, една едина ест драга: виховац дзеци у страху Божијем.

У тежкој и важној роботи нај нам поможу слідујуци красни поради, који за нашо новини написал еден наш велики познаватељ члочечеј души и воспитатељ, који цели свој живот поширео виховану младежи.

Як може оец у дзецах разбудиц ионавиш проив мацери, або мац проив оца, або и проив себе.

Злам једну мацер, која обично страшела својо дзе-

ци: а Богом, а Отцом и восстрашилами. Кед је дзеци бавили и кед почали мало баржай кричац, мац обично так гуторела:

„Будде мири, бо вас Бог скаре и руци вас до пекла,” або: „Уж иде оец, а вон вам накладае”, або: „Буде цихо, бо приде медведа!”

И яки бул конец такого страшения?

Конец бул таки, же дзеци замеркли на Бога, на оца и на медведа.

* * *

Кед оец покарал своју главу Марчу, вона бекала гу мацери и више не жаловала на отца. Мац ју жаловала и обично ћи ище и так гуторела:

„Тот не добри оец каре тебе добре дзецу! Ту мац пол динара, куп себе пуну”.

Наслідок такого поступовава бул таки:

Марча страцела у шерцу двецињску любов гу отцови и з дња на дње поставала горша.

* * *

Не разпуштуй своје дзеци!

Старий же порозумни дзецињску радосц и бависко и а, дзеци, по дзецињски гуториц, да их виховане за добре!

У нашим отечеству

Пооштрење закона о штампи. Тих дњох потписани закон, по котрима западио писац проив власцом и критизовац ћи наредења. Кара на то одредзена 1 рок гарешту и до 20.000 динари.

Велика Бурја. У Мостаре тих дњох велика бурја спричинила неспособност човида. Никто не имел вонка вијесц, бо го бурја

дораз знаела а кром того падали велики фалати од кровох, који бурја цуцала.

Шмерц једине мацери. При валале Беочин преходзела једна жена по узким мосцику прегаје сдане воде. На рукох тримала малога својога бројчног хлапчика. Кед пришла па штред моста, надавали в воду велики фалати љицу и однесли мосцик. Жена иже

Вихода раз у тижњу.

Цена на ција рок 100 Динара.
На 1/2 рока 50 Динара.
За Америку 4 додари ја рок.
Рукописи и други писма треба посыпти на адресу:
„РУСКИ НОВИНИ“ НОВИ САД
Беовићева улица број 2.

Претплату на РУСКЕ - НАРОДНЕ ПРОСВИТИНЕ ДРУЖСТВО, РУСКИ КРСТУР (Бачка).

тель је була при себе, же руцела хлапца на други бок и вон остал у живоце, а мац њашла свою шмерц у води.

Найстарши путник коло света прећол тих дњох пра нашу државу. Вола је Петро Хохман зос Пилзна у Чешкој а ма 70 роки. Вон дума препутовац прашици држави у Европи на једнай драги 40.000 килом. другоје.

Три шестри одали је за трох братох. Звичайно је догодан, же иле дна шестри одија за двох братох, але ридко је догодан, же би троме браца вжали три шестри. А то је догодило у валале Боснији у фамелији Јовановић. Троме браца сакенили је аос фамелији Ленић и вжали три шестри.

Путоване на крилатици рд Загребу до Београду започало је од 1. марта. Путоване кошта 600 дин. а тирва два години. Зос Загребу буде возможно путовац и до других држава. Цоровоја кајди дзене крилатица буде лециј до Бејчу и Праги.

Цеплайше буде од 11 марта. Млади земљаре Андрејич, о којима је нашо новини писала, же вељо занјма зос преманку мешаца вираховал, же од 11 марта започију цепљи дн. Што је буде најгло топиц и цеплота доходици буде до 15 гради.

Каменъ з неба. У Словенији при австриској граници видавели људе, же з леба леци једен баре вељки каменъ. С початку думали, же то крилатица ало каменъ спаднул до леса зос таку силу, же ше до онколији валили моцно потресли. Жандаре и људе пошли вјакашавац. Таке камене јоле је метеор а то фалат дасдней грави, који је одорве од њей и спадне.

Нет вагону. Народу, који страда пре велику жиму, министарја железницих одредзела, же ше људи вагони мају употреби на довожђење покивљења и огрику. На тот споља остали индустријацији в фабриканти бећ вагони и муша чекац, док је завјетати вагони не виражња.

Народни злодїј.

Честим читачом, Руских, Но- ваках подаме даскељију, тоузнији обраци о убијених нападајућим човековим, прекомерног ужијавања сподијељених — фалаголу. Тоти обраци висати су аос живота друштвенога и вони кајдому увијоју десе је па находије највећи извршитељ десца фамелије, общества и целога народу.

Прекомерно ужијавање сподијељено уж велим младим животом гроб висапало и десце запрепасцело...

У великих просветитих народох борја је јединији избиселе народнога шесца и проснити проив тај заражлив љуботи, тај нај ијакрој Руски Новини тај пак посигука.

Здрави, треваски дух и здраве целе, то гемел, матредиј будућноста народу.

Барајмо жил једен арабски мудрец, који себе пре вељко

роки глану разбараја: јаки злато направиц? Же ти, спокојно у тим могол робио, јаки злато у окремеј хижаки од својеј фамилији и тај днеј и ноћ витал, мисаљ, варел и икему не допушел, да је до Јогоја работи замисли.

За свой план јакртлан је дужу часју својога живота. А људе више бујија жадни пењаку и добра, бо засе сиромаје, же их то ущеси. А понеже злато, тот племенати метал, нем мало могли засе жеме висапојац, разбивали себе глави, јаки злато засе олову, засе животнога жешеза, або з другого племенитога металу ствараји злато. Зестој другога пробоване вишла једна наука, која позната под меном „алхимија“. Учените тај науки гледали, пробовали, јаки да висаду „жакија мудреци“ з помоћу ходног добуду до вељкога богатства а ту тому је, опредебојај, кајдати љуботи. Таки бул и најаја арабски мудрец...

Але ми сцеме описац еден други приклад.

У місту „Los-Angeles“ приятелс безбожного Калеса дали в церквях позиризованац столки, сповидальни и шицко друге, що не дало винесиц. То позиризовали пред владическу церкву и дали запаліц. При тим розказали, да банди грає и да ізвони давона.

Виріки од жалосди плачали, але не могли віч аробиц ироціз наоружаніх католікох.

Теди ставул вождь тих безбожних людох и так почав гуториц:

Людае, правда, же ви сцеце шлебоду?

„Так ест! Ми сцеме шлебоду“, одповедли людзе.

„Геди вонка з попами и монахами“ гуторел вождь далей!

„Не, не,“ одповед народ. Кед то чул вождь безбожнікох, почал крицац, дац и найстрашнейше гуліц: „Шмерц Напи! кед постої Бог, пай ше ту пред катедру адроби!“

Кед звершил свою безбожну бешеду, щеднул на коня и сцел піс вращац гу свойому дружству. У души своєй думал, як вон вишмаял у Бога и Церкву. — Але насико обачел руку Божку. Конь піс цопляюся, поштоцел ше на древах, до горелі пред катедру, и вдерел з вождом до мура катедрі. Ту безбожніс нашол свою шмерц, дзе ше сцел преславиц, а душа жу пошла на суд, да приме, що заслужела. „Як хто ще, так буде и яц“, гутори Св. Писание.

фрац и танцювац, але котри автосько не научел у школи, же ще крадац на дот цаци час прес 8 годзин.

Преношыне, одно з тих відмінок. Не можеме гарантовац за правду тих шорякох. Можебуц же писатель, че сцел парусац апішнім школом и животу по варошю, дзе ще відлічина училасе млади папіве забавяю, а не изло и понаучавітівітіи старі паждоневітіи живота.

Жени и курети. Немецци віхтерел ишу, що терял досязане сайдующе: 1) жени поясю скорей курц ви хлоти, 2) Куря вельс івцей, 3) подебри поєднані куреня обаяю ще скорей при женох. Найчастейша хирота запаліс гарла, 4) жени мене слухаю дохтороз як хлоти, 5) баре ридки таці жени, котри ще одуча од курекя, кед уж почали курці, бо при ціх звіль вельс слабіша.

Найбогатша варош у Немецкій сст Берлін. Іого маєток виношу 12 и пол мільярди златних маркох. Варош ма 535 мільонерох, 960 особи, котри маю івцей як 1/4, мільони. Од своїх рукюх жене, готово 3 мільйони и 250 тисяч людох.

Велька горучка. Сдана лікарска новинка привнесла случай, же еден хори. Вінгризі горучку од 43-6 грами и всіц відправил. Но мінімум дохтороз то найбогата горучка, котру чоловек може витримац.

„Лом“ два мільйони кривіньох. Болішевики.. комисар спрієднівосци строго розказали своїм судом, же би расудоючи не до вязниць (арештох), але на прямусови роботи, бо у вязниць (арештох) ніч места, и то за то, бо уж там ост дві мі-

льони кривіньох. — Будовал царбатюшка вельки візници (арешти) бо правда „широка руска культура“, але ще не сподівались „товарищам“ будзе мало віз, ицих в на два мільйони.

Московске Монте Карло. Немецких новиних пишу: У величавій палаці (котра була власносці одного велького хінза) наявітели большевики спілкунку затру на карти. Службени та вола това спілкунка „Владимирски Клуб“. То московске Монте Карло. Воне отворене днень и ноц. Пред цверми стой портиер (зверник) у позаценник піматох. У вінці вона краине осиницена. Ту граю комисари и богати червени вітмани, чиновники и обічні худбени. Як в вонку та палата красна, так звіс нука в брудна и паскудна. При столах шедда при картах и іграх разни залоті народного добра и забавлю ще. — Большевики урдту спілкунку не завера, бо да звій велики приход.

Великанська місія у Бечу. Од 4—18 лютем у прешилим року єздбули ще великанські місії. Великанський, бо у істе време у 110 церквох. Місіонарі були 254.

Іспанські владикове забрањали женох у кратких сукнях брасці учасці у процесіях. Також женох оддаюю на процесіях и звіс помоцу північні.

Пресвятыму Шерцу Христовому поспілкоці дали нарік и держава Уругвайса време торжествох Христа Царя 1928. р. На берегу коло главного нарікі Монтевідео поставіо велька спомінік Пресв. Шерцу Ісуса.

а з Н. Зорю К.

Шветочни Отпочивок

Посланіе югослав. катол. Владикох.

Папа Пий XI.

У непідкрайних бурних і лемнізних часох дало нам провидіні Боже такого Папу, якого звіс показац могла.

Родзел ще Пий XI. 31. мая 1857. у варошку Desio при Мілану в Италії. Оцік жу ще візгал Франціско Ралі, я мац Терезія. На хрещеню дали діцьку мено Ахіла.

Ахіла Ralli овершил гімназію у відміннім семінари, в богословию у Мілану и у Риме. Дні 20. листопада буд відшківено, а други десень 21. дец. служжел верху Службу у церкви св. Карла Борромеїского. Млади сіаміцік буд такій поставенік за канонікі у Мілану, а вец постіл професор на богословії.

Але провидіні обіцац поставяя вельких людох так, да буду самі и да так у жире дозрею, а вец та посила у Півночі івц. Року 1883. буд клади и учени Ахіла Ralli поставенік за урядзінка у велькій Бібліотекі св. Амвросія у Мілану. Як префект тай славнейшій бібліотекі преславел ще Ахіла Ralli як учени-спаситель по цілим івцам. Але віншукі кінкікі не забувал віс на святу роботу душпастирства и робіц за тим полю у Мілану, кельо леж могол. А утрудзені од писательскій и душпастирской роботкі гледал вон одпочивку у красній Божій природі, у горах Альп, на Божім Слунку. Єдного разу так ще Па-

на Пий XI. нарикел о прероги и о брегах: „Я любім високи бреги. Там на високих може так країнка упованц мої и красоту Божку. Сдного разу стретнул сожше на сдині високим брету зосвідним туристом баш кед знова горюх віходасло алатне слувко. Обідкоме звіс були глібоко зірущими. А турист, котри страждал візу у Бога, здихнул: Ах, ту ще чоловек міши похомади Богу! И ми обидвоме ківкнули на голі камені и славеди віме Бога у Іого чудих ділох.“

А провидіні Боже провадаємо нашого Ахіла на сдину гору, котра превищує найвиши бреги на жени. Прето відслід го од степеня до степеня, да го так удована-віс шицким тим, що стяло долу под ним.

Року 1914. постал Ralli префект Ватиканской Бібліотекі. Як префект бібліотекі св. Амвросія и Ватиканской бібліотекі пропутокал в наукових цільюх цагу южну и західну Європу. И провидіні посіла то по широких роках за сівер и восток Європи. Р. 1918. постал віз-апостольскій візитатор, а року 1919. іуніція у Польщі. Теди були членки дні по страшній вояні. Задача іуніція Ralli-я була прикра, але вон ю окончел як найменше.

Рука Божка видав го віше дні. Уж по двох роках мушел ще вон дзвінгнуц гу самому Верху найвишій гори. Р. 1921. ж-

Драга.

По яиргашні драгах,
Жывота моего,
Ідзем прес надії;
Ідаси зармущено.

Нешем болт свою;
Зармущеноц свою,
Нешем смутне іверто,
У другому болт.

Ідзем і следят драгу,
Моих дашніх сонюх,
Пребудзіц у шерну
Віру язіків часох.

Пребудзіц надію,
Лапішев будучності;
Пресніц у шерцу,
Болт — на радосці.

Віше сом драгу гледзі,
Правіго живота;
Віше сом ще наздавал,
Шецілівного лета.

Не шиццело слувко,
На ков жживот вісда.
Шерца, мі, лем слово:
„Цері“ — и доідзеши цили!

Короленк.

Читайце
„РУСКИ НОВИНИ“

Време преходзело нагло и нікітко пришло пол другій. Почали приходаці маєти гу нашому столу и на ганяці дзенікі, жеби исці дому.

На концы после двух годзін по полноці примишло време одходу. Отпитали зме ще оддзівкох в од мацерох г. в. заправо вони од нас.

Шпівакіні були наїсце богачкі. Віддаело ще то по их шматох, и особено по их уяцікох, котрих було до відзиц.

Станули зме и мі та пошедали до нашого краснога аута. Ліцели зме према Окучаном. Пошли зме и до Окучанох да и там видаме забаву. Там ище дружтво было скоро цале и было вельке сціскане. Було одніше демократически.

На концы коло пол лініі тай сцігли зме дому. Так ще звершило нашо путештвие. И не будо нам жаль, кже зме ще турбалоўвали у тай велькей и ко бурній жими. М. В.

Вон бивал у једній хишки, до котрой нігда цікого не пущел, а ні ю не чисцел; По його шмерци нашли при пім акції од найменшіх банків і вельо златного пенсона. Шицко було койкадзі по дзерох у муре і патосу позатикане. Масток котри наїздени виношув веци як пол міліона динари.

Три жертви шаленої. У єднім вагону жіловниці у Южній Сербії застрілел трох путників. Зия Вучитрі, котри путав до Албанії, а котри забил уж веци особи. У Бейчу бул заварти, але го пущели бо пренаміли, же є шалени. Як жертва того шаленого погинул і урядник министерства Завишич.

Фрамазунство.

Організація, котра во їхнім швеце роширеша, і котра ще одна єдній од найменших неприятельських перекам, о котрій ще погляє єднік слухи у католицьких як і у ліберальних новинах, о такій треба думати, читателя „Р. Новинік“ ще інформірує:

Фрамазун, слово французьке, котре по нашим аналітическим музикам будоватсь.

Помедані средовищним цехами і братствами, у котрими були укладені вшевіяки роботайці, находівши в цеху, у котрим були укладені мултаре, архітектори і уметники. Вони почали од варожу, од держави до держави і муроювали пазати, церкви, мости і т. д. Понеже могли шлебодно преходиці з держави до держави, добили і мено мултарів мултаре. — Позиції побудовані уходіці до таких кружків і однічніх людів.

О тим істунаю помульюю до мултарської організації написав єден хорватський книжечник у єдній ревії так: „За прикладом архітекторів поведли ще веци відміни людів па і племіні, котрим ласкало да буду у друштву з інтелігентним архітекторами і учиновали до цеху шлебодних мултарів.“

Тоти ж дачні примали, що веци: ступи да до своєго цеху уладки що веци однічних люд-

зах. З єдній страни мати отали материальні хасен, бо плацели вельки такси, а з другої страни можучийкі бранові цех, кез пришол до спору з державу власцу. З часом насталі у цеху два сорти членів: земчайни майстрове і котри то ис було, а водали ще спекулятивним шлебодним мултарами.“

Перші предстаїли з мурованілом, док другі ребелін душевис: отримовани засидання, сходилише до друштву, участвовали у розвіличчі маніфестаціям і т. д.

Сдині ще од других почали дудзіці і конечно постали окремі організації.

Перші настали, як настали і другі цехи, док ще другі до єднії отримали. Фрамазунство не мало спочатку виши процинівського характеру.

Кед ще по Европі почали цириці різничні філозофескі струї, що осталася анті фрамазунська організація, як і інші, назапам'єна од їх. Дух лібералізму почав іші и до неї ушаговат. Вона себе тераз вигляда за задачу: визначонак вирски роалихи (богдарелі, же шицки вири єдинак добри). Розумію, що ще церква почала бороть пропаганду індуферентізму у вири. Тота ще борба предлужела. Фрамазунство добивало више веци прициківського характеру, док го конечно

не одсудзел Лев XIII, а забрані католиком под кару виключені (з церкви) приступоваці до таких друштв.

Наукі фрамазунські природви (натурализм), Ніжней наднародносніків із притоннікава. Уж фрамазуні Волтер, Лідро, Монтескі інтуціонівали з фрамазунського папука щицко, що не може розуміти. Вони тричую, що є єдно божанство, а його воляю „Вельким будувальником цілого світу“. Же душа бессмертна і єже є єдно життя во ѿмерца в тим оні чуру.

Же би фрамазуне посигли циль, а тут є: унітожник апостольській Церкви, да настала опісць білостана, маю розлічиці средстава. Даскельо од їх: патра да у первім шире достаю до своїх рукожу шеветову власць, препоручую цінніше маштабство, снайдовлю мертвих, а кельо вояжом спераю кресценіе.

У зведеніх державах добили власць до рукожу, як ще благостані под их власну наї покаже Максимі, якем, у котрій руках чече крев.

І штампу, па „живе міднія“ сцу пришибиц за себе.

Хто істуна до фрамазунській ложі (ак волює своє кружко), тог ще мушки одрекніці своєї вири, обещац, же буде трикац фрамазунську таємницу в

слухац вище членство. (Дзеля ще на горіх і долинах).

Гу горньому рахую ще уж вікінги витробовані члені а ту дольнину нові.

Число фрамазунів нешка в велике. Єст их 3,801,444, такле коло шиців мільйонів.

Найважка ложа в у Ньюїорку. Число 300,000 членів. Крем того роширене фрамазунство вельо по Німецькій, Французькій, Італії, із Швейцарській. Єст их і на островах Філіппінських.

Фрамазунство не єдинствене.

Подзелоне на англійське і латинське. До того пришло початком другої половини 19. якису, — Француз Бланше вигляшев, же велика французька ложа „Велькі Орніт“ припозала вибу до Бога і бессмертності руши. Гланшетов вигляс бул поштоважени, але зродзел розширом фрамазунства. Велька англійська ложа претаргла какди автам я „Вельким Орнітом“.

У позійтіши часи роби ще на зближеню тих двох странок, но дотэрэц їх не зрабене у тим наприму.

При час ще почала фрамазунська ідея шиців по великій швейцарській війні. Єст ще 16 ложок з крейд 600 членів. Найважка „Србія“ у Неограду котра ма 40 членів.

Сільвестер Садамон

Широм світа

У Русії очекую ще важкі види. Теравшні предсідатель большевицьких комесарох рекверидал од земледілців їх добра, же би так припомог промисловським роботнікам. Земледілці вонадави незадовільни і какди час може дойсці до нової революції. Главині бувши командант і організатор большевицької

войскі Троцкі вигнані з Русії і тераз ще находають у Цариграду, бо го ніедна держава несеце прияз. Хто под другим яму кое, сам спаде до іней.

Нова буна у Мексиці. У сивернім краю Мексики давніга ще буна проявивши нешкайшій владі. Побунені 12.000 войскі що не було доволіно, проявив

страшній вири за дібліх: шмерци у швеції воді, — даснъ и ноць себе разбилілі глапу, як би до своєго голоза вінапел білого пааста.

На конці добрий шланг справел. Облек ще до паастікій шмати і поєднавши до бачика Янка служиц. Як діблік знал, ще сухі рок приходзи, прето радаел бачикови Янкови наї раж пошев до нізкій, подводій жемі. Вінадзи вигнули зарта од сушки, а бачикови Янкови тельо зродзело, же ще зос варном не знал дзе подаец і так прегваред:

— Кеди я поем тельо хлеба, ша то ані до їммерци моїї не поживам!

А мали діблік му, рагдосно доповед:

— Кед не поєш, та, попиши. Будаеш щешілів і ти и я.

Діблік себе весело руки тар, а пааст приял. Його совіт, лем ніяк не розумел,

як би воні свой, зарно на текуще пременіц могол.

— На то сом любопітні, гуторел, як то може раж пиц?

— Црето не старай ще, я знам. Паленку будземе печиц в нього!

И відапели ще до роботи. Слуга з розуменьем пекол паленку в ражу, а газда коштовалася огњовій воді. Так мұу то смаковало, же єжиніціл од радосці. Знова и з нова піл, а више частайше и веци...

Потім радосни діблік явел сотони:

— Пааст уж твой. Пи, шалени. Терав, ще уж не боїм од страшній шмерци.

Але водя, діблік то ѱцел увериц, сам ще о тим прешвичиц ѡцел и пошол з дібліком до обисца бачика Янка...

Там були валалци, ані биров не хібел. На столе стала велька фляша з паленку, котру з рук до рум

ФЕЛЬТОН

Народни злодій.

II.

Діблол (по Толстою).

Бачи Янко бул худобни, але честни і вредни земледілц. Накеди почало шиці тац запрал своєю волкі і пошол на польо орац. Торбу свою, у котрій му бул хлеб за полуденок одложел под єден черяк. По том почало весело орац и лем ще му чул даскеди глас: чане, гойс...

У тим пришол на його польо єден мали діблік, котрого сотона з пекла послал, да доброго бачика Янка скушув и на грих аведзе. Вон дораз авчел торбу под черяком. Винял вос торби хлеб и скріл ще под други черяк и чекал, що тераз будзе. Напредок ще радовал, як ще бачи Янко гівад будзе и лац. На польади вистали вол-

ки, а бачи Янко виглад. Дал щено волком, а саж вжал торбу да зае хлеба. Але хлеб у торби не нашол и дармо го гладдал.

... Но хиба! Од гладу прето не умрем. Хто вжал, сигурно бул гладнейши одомне. Най му будзе па здраве!

Так себе гуторел, и пошол до, блакого потоку, націл ще води и далей орац.

А діблік штігівал и висдал, же ще му не удало па грих авесц бачика Янка.

Зармудени ще врацел діблік назад до пекла и явіл сотони, же не може спрэвесці бідного пааста.

— Скаріанку єден — ричал на дібліка сотона. — Кед того пааста не скушув у трох роках горнотебе будзе: задавим це у швеції воді!

Бідни діблік страшне ще злекол... Же, би вижнул